

ПРЕГЛЕД ТЕКСТОВА I ПРИЛОГА О ДРУШТВУ

Društvo organiziralo sportske igre 7/2017.g.

Srpsko kolo, број 20, Јули 2017.г.

ОДРЖАНО ДЕСЕТО ЗАВИЧАЈНО ДРУЖЕЊЕ У ПАВЛОВЦУ ВРЕБАЧКОМ КОД ГОСПИЋА

ПОБЈЕДНИЦИ СПОРТСКИХ ИГАРА УМЈЕСТО МЕДАЉА ДОБИЛИ КЊИГЕ

Десето традиционално завичајно дружење мјештана и потомака села општине Госпић, у које спадају Вребац, Завође, Павловац, Могорић, Медак, Барлете, Почитељ, Радуче и Плоче одржано је у Павловцу 29. јула. Дружење је организовао Мјесни одбор у сарадњи са члановима Српске народне читаонице и књижнице у Врепцу. Преко 200 људи из ових села, како мјештана, тако и њихове родбине и пријатеља окупило се као и сваке године испред школе у Павловцу гдје су одржане спортске игре.

Такмичење у традиционалним личким спортским дисциплинама успјешно је организовао неуморни спортиста и тренер Жељко Граовац. Сваке године такмиче се жене и дјеца у пикаду, мушкарци у дисциплинама снаге и спретности, скок у даљ из мјеста, бацање камена с рамена и превлачење конопца. Највише пажње изазвало је бацање камена с рамена и превлачење конопца у чему су предначили домаћи такмичари.

У пикаду учешће је узело 25 дјеце и припадница љепшег пола, а на побједничко постоље попели су се: Михаило Радаковић, Жељка Врбан и Николина Сремац.

У скок у даљ најбољи су били Богдан Крајновић, Божан Земљак и Никола Странина.

У превлачењу конопца Павловац је у финалу био бољи од Вребаца, док је треће мјесто освојио Медак испред Могорића.

Камен са рамена најдаље је бацио Јован Граовац, други је био Новак Томас, а трећи Срђан Мрђеновић.

Побједници су као награду добили књиге које им је уручио Жељко Наранчић, члан Управног одбора Српске народне читаонице и књижнице у Врепцу, а књиге је донирала Марица Ивић, директорка Образовног информатора из Београда.

Дружење се уз пјесму и незаобилазно коло наставило до касних вечерњих сати.

Оваква дружења су од изузетног значаја за очување традиције. Посебно је било лијепо видјети младе који су с поносом показивали да знају ко су и шта су - рекао је Никола Цетина, један од организатора.

Српска народна читаоница и књижница у Врепцу основана је на трагу Друштва основаног 1929. године са циљем да окупујући вребачку популацију и све оне који своје вриједности могу идентификова-

ти са духовним, културним и историјским наслијеђем тог поднебља. Она има циљ да чува и развија национални идентитет, културне вриједности и традицију - подвукла је истакла је Мирјана Грубић Ђурин, чланица Управног одбора Српске народне читаонице и књижнице у Врепцу која је поново основана после 76 година.

Она сматра да је ово прилика да се ефикасније реализују пројекти културно-спортских програма који би могли привући туристе и подстаћи младе да бар на неколико дана бораве у Врепцу, Завођу и Павловцу и упознају Лик.

Одлука о изградњи школе у селу Вребац донијета је давне 1804. године, за вријеме владавине царице Марије Терезије. Нема нас много у овом дјелу света који са поносом можемо да причамо како су наши чукундједови и прадједови, још на почетку деветнаестог вијека, похађали школу у свом селу - каже Мирјана и закључује да није само биолошко наслијеђе заслужно за личку вјештину опстајања упркос ратовима, економским кризама итд.

Организатори су се захвалили на помоћи Милану Бркићу и његовој компанији "Еуротоурс" из Елемира.

ВЕСНА ВУКОВИЋ

<http://ssr.org.rs/srpsko-kolo/>

Obilježena godišnjica obnove Srpske narodne čitaonice i knjižnice u Vrepcu 9/2020.g. - <http://www.mo-vrebac-pavlovac.hr/>

Старе вребачке липе

Utorak, 11 Kolovoz 2020 03:35 administrator

Вребачке липе које стољећима памте вребачка збивања боре се са годинама. Дио стабала је још виталан, али, липе су на заласку. Осушени дијелови стабала који су и пријетили могућим ломом су 10.8 одрезани. Липе су снимљене неколико дана прије обрезивања и послје обрезивања што је илустрирано приложеним фотографијама.

Прије неколико година – 18.3.2017.г – посађене су три нове липе, пресађене са црквшта на Градини (видљиве у жицом ограђеном простору са десне стране на фотографијама), а чиме је обилежено оснивање Српске народне читаонице и књијнице у Vрепцу, Друштва које је основано у Vрепцу давне 1929.г. и које ове године, у дисконтинуитету, обилежава 91. годишњицу постојања.

Надамо се да ће младе липе доживјети дубоку старост!

Novosti objavile članak o Društvu i Društvenom domu u Vrepcu 2/2022.g.

"Novosti" objavile članak o preuzimanju vrebačkog Društvenog doma od strane Grada Gospića

Ponedjeljak, 21. Veljača 2022 17:24 administrator

"Novosti", Samostalni srpski tjednik, koji izdaje Srpsko narodno vijeće, u svom broju 1157 od 18.2.2022.g., objavio je članak pod naslovom *Progutan vrebački Društveni dom*, i navodi:

"Općinski sud u Gospiću za samo dva tjedna odobrio je gradskim vlastima i gradonačelniku Karlu Starčeviću da se upiše kao vlasnici Doma Društva Srpske narodne čitaonice i knjižnice Vrebac, osnovanog 1930."

U članku se prikazuje kronologija gradnje Doma vrebačkog mecene i kitora Ise Bogdanovića i prijenosa vlasništva na Društvo Srpsku narodnu čitaonicu i knjižnicu 1930.g., ulaganja mještana u obnovu Doma te pokušaja Grada Gospića da vlasnički preuzme Dom što mu je konačno i uspjelo 2021.g.

U članku se postavlja i pitanje validnosti dokumentacije temeljem koje je izvršen prijenos vlasništva na Grad Gospić te propituju namjere novog vlasnika u pogledu svrhe i korištenja ovog objekta.

Društveni dom u Vrepcu.

NOVOSTI

Novosti
Tjednik za nacionalno matijino
#1157, petak, 18. veljače 2022.

KRONIKA

Progutan vrebbački Društveni dom

Općinski sud u Gospiću za samo dva tjedna odobrio je gradskim vlastima i gradonačelniku Karlu Starčeviću da se upišu kao vlasnici Doma Društva Srpske narodne čitaonice i knjižnice Vrebac, osnovanog 1930.

Trosna sudska preska u Hrvatskoj ponovno je ugodno iznenadila. Postalo je iznenađenje da sudski postupak traje dugo, da se vrti oko na početku i da čak dođe čak na sudbina stazike u postupku. No i dalje se potvrdilo službeni djelovanje brzo i efikasno. Doduše, postojala su kazivanja koji imaju moć. Tako prijedlog stize iz sudstva Like, iz Gospića.

Tranoknji Općinski sud i riječev Zastupničko-kupitno odjel rješio je u samo 13 dana jedan zahtjev rukovodstva Grada Gospića, na čelu s 1999-ovim gradonačelnikom KAZIMIR STARČEVIĆEM. U nepuna dva tjedna, od 4. do 17. marta 2022., sud je odlučilo da se u vlasništvo Društvenog doma u obližnjem Vrepcu upiše Grad Gospić, i to prvi put u 90 godina, koliko dugo je u tom trenutku ovaj dom postojao. Naime, od početka izgradnje doma 1930. pa sve do intervencije Grada Gospića 2022., u zemljišnim knjigama je uvijek bio opisan samo jedan vlasnik, a to je Društvo pod nazivom Srpska narodna čitaonica i knjižnica Vrebac. Taj status se nije mijenjao ni nakon Drugog svjetskog rata jer dom nije bio nacionaliziran.

Ovo nije bio prvi put da je Grad uzeo u svoje vlasništvo. Bivši gradonačelnik 30.

LAR KOLAČ je 2008. poslao sličan zahtjev Općinskom sudu tvrdeći da je Grad pravi stajnik doma u Vrepcu. No zahtjev je tada odbijen. Otkazivanje staze je glasilo da priložena isprava, u kojoj je bilo navedeno da u regijama Trgovačkog suda u Karlovcu nema podataka o vlasniku odnosno o Srpskoj čitaonici, nije bila dovoljna za upis vlasništva.

Petnaest godina kasnije, gradonačelnik Ivanović pokušao je novo podnositelje obratiti sudu. On smatra da dom u vlasništvu rva Srpske čitaonice "posjedništva stari-obilik kulturnopoboljšavak društvenog vlasništva" te da vlasništvo doma u Vrepcu "valja smatrati vlasništvo jedinica lokalne samouprave, ovisno o zaključenoj sponozastupi i prouzročenoj naknadnoj biviše općine". Gradonačelnik se porvao na Zakon o lokalnoj samoupravi iz 1990. godine temeljen kojega je imovina bivših općina podijeljena na novoformirane općine i gradove.

Ile bi ovaj sudski postupak i postarvao nije vlasništvo bili namakno namijerili da se staza radi o državnostoj imovini bivše općine Gospić koje bi sada trebalo upisati u vlasništvo Grada. Upis Grada kao vlasnika doma u Vrepcu ne bi mogao biti ovisno da nije u pitanju prouzročeno prouzročeno

vlasništvo, što bi, kakvo li slučajnosti, u većinski srpskom selu. Uta rve to, mještani Vrepcu i članovi obnove udruge Srpska narodna čitaonica i knjižnica Vrebac napole nisu bili obaviješteni o želji gradskih vlasti da se upiše kao vlasnici njihovog doma. Također nisu dobili službena informacija da je Grad u svoje na kraju i upisao.

Sve su stvari složajno o oktobra prošle godine, sedam mjeseci nakon što je Grad postao vlasnik doma. Naše, udruge Srpska narodna čitaonica i knjižnica Vrebac obaviještena je 2017. godine. 5 mjeseci je posla stala još 1949., prilikom uspostave Nezavisne države Hrvatske. Zadejnih pet godina Vrepcani aktivno rade na očuvanju častotvra udruge, ali još i više, na obnovi dotrajalog doma koji im je dosadašnje pripadao. Od funde, kroma, stabilnosti pa do uzorakoljih sadržaja, sve je vapilo za obnovom, za koja su im bile potrebne velike donacije. Rad tako se i nastavio za postizanja vlasništva.

TERBALI su dobili donacije za obnove krovitva od jedne fondacije iz Italije. Donatori su tražili dokumentaciju, između ostalog i vlasnički list. In Italije su mada tim dobili obavještenje da dokument koji su prikazali nije valjan. Nakon toga su poslali novi dokument, ali uvijek ništa se nuznajeće.

Či. Nakon je bezuspješne namjere, nastikli su u zemljane knjige i imali su što vidjeti – udruge više nije bila vlasnik doma.

Porvijek izgradnje doma i svi papirnat dokazi iz međunarodnog perioda u potpunosti stia u prilog Vrepcana. 5 više od 200 metara kvadrata, nalazili Kulturno povosivni dom je početkom 1930-ih dao izgraditi sta KOGANOVIC, poznati hrvatski odvjetnik porvijekom iz Vrepcu. Ne samo da je najvećim dijelom financirao njegovu izgradnju, nego je za tu svrhu ustupio privatnu zemljišnu česticu. Čim su postavljena temelji doma, Bogdanović je prenio vlasništvo na sebe na Srpsku narodnu čitaonicu i knjižnicu Vrebac, društvo koje je bilo osnovano koje godinu ranije.

Prema službenim dokumentima, upisan od 14. jula 1930. i nalikao od 17.

jula iste godine, "na temelju povosivne zemljišne isprave knjižarskog kotarčkog suda u Gospiću od 28. oktobra 1929., uključeno je pravo vlasništva u korist Srpske narodne čitaonice i knjižnice u Vrepcu."

U drugu stranu, smatram Društvo, u članku 33. bilo je određeno da, ako skupština zaključi da se društvo razdiči ili ako bi ga država vlast zapuzila, "društveni imetak podiže se na čuvanje matroji crkvenoj općini, koja će sav povosivni joj imetak vratiti novome koje bi se obnovilo u Vrepcu pod istim imenom i sa istim načelima."

Nakon galena Društva dom nije mogla preneti vrebbačka povosivna crkva jer je 1948. razbena. Tako je vlasništvo ostalo neproizvijenjeno, a mještani su dom koristili jednako kao i prije rata, kao čitaonica, općevite mjesne zajednice i mjesno savjeta. Jedino je ugleda dobila novi naziv - Društveni dom Nikola Dragosavic, Vrebac. Članični naziv u imenom domaćeg povosivnog mjesno-eva i partizana poginulog u Narodnooslobodilačkoj borbi i dalje stoji na fasadi doma. Što više, u blizini nalazi se u potpunosti očuvan spomenik hrvatska fašističkog terora iz sela Vrebac, Pavlova i Zavode.

Selo Vrebac, smješteno u Ličkom Polju, prema zadnjem popisu stanovništva ima 45 stanovnika. Selo je prije rata bilo gotovo deset puta brojnije, no i ovakvom takvom demografskom slikom, u Vrepcu ne vladaju mrtvilo i pustinja, kakvo je u selima Čičak ili Divoselo, gdje su još samo mine ostale. Kuće u Vrepcu su obnovljene, dvoriti ograđena, a u sredinu sela se uređene staze i bera i bočaljite. Boljoj općoj slici u Vrepcu svakako pridonosi i povosivni zajednički dom Društvenom domu, trom zajedničkom naselju koje čuvaju i obnovljaju. Inicijativa za obnovom doma, konvokiranjem gradskih vlasti oko pomoći i donacija očito su samo bile podjednaki za rukovodstvo da vriedna imovina stave pod svoje upravljanje.

Postali smo Grada Gospiću pitanja prema kakvom kriterijima i temeljem kojih strelji je Grad dobio vlasništvo te u kakvu svrhu će Grad koristiti dom. Do sukobljenja ovog broja nismo dobili odgovor.

■ Anja Kubiš

Arhivski dokument koji prikazuje dom u Vrepcu.

Društvo - Vrebac

Srpsko kolo o Društvenom domu u Vrepcu 3/2022.g.

"Српско коло" о Друштвеном дому у Врепцу

Srijeda, 08 Lipanj 2022 16:16 administrator

У броју 74 листа "Српско коло" објављен је чланак о Друштвеном дому у Врепцу под називом "Суд у Госпићу одузео имовину Врепчана и погазио вољу ктитора Исе Богдановића" који вам преносимо у прилогу.

Линк за број 74. Српског кола: <https://ssr.org.rs/wp-content/uploads/2022/05/SRPSKO-KOLO-74.pdf>

КАКВА ЋЕ БИТИ СУДБИНА СРПСКЕ НАРОДНЕ ЧИТАОНИЦЕ И КЊИЖНИЦЕ ВРЕБАЦ

Суд у Госпићу
погазио вољу
ктитора Исе
Богдановића и
одузео имовину
Врепчана

Društvo izdalo Vrebački kalendar za 2024.g. – 9/2023.g.

ВРЕБАЦ: Пет бивших штопских велбаба

Фото Б. Косовић 1909.

СТАРИ ВРЕПЧАНИ

ВРЕБАЧКИ КАЛЕНДАР

2024.г./7532. српска г.

Predstavnici Društva prisustvovali „Sajmu zavičaja“ u Novom Sadu 2/2024.g. - <http://www.mo-vrebac-pavlovac.hr/>

Сјајм завичаја - Промоција поштанске марке "Сава Мркаљ"

Prometjeljak, 12. Veljača 2024. 03:23 Autor

Као представници Српске народне читаонице и књижнице у Врепцу, присуствовали смо јуче промоцији поштанске марке „Сава Мркаљ“ у организацији Савеза Срба из региона. Сава Мркаљ је прво реформатор наше ћирилице коју је касније доградио Вук Стефановић Караџић, а којом се и данас служимо.

Сава Мркаљ, рођен у Сјенчачку на Кордуњу, незаслужено је остао непознат као реформатор ћирилице.

Као Друштво добили смо за нашу Читаоницу један примјерак марке.

Такође смо имали прилике разговарати и са pjesnikinjom Драганом Луном која је написала књигу „Огњиста Крајине“, један примјерак које смо такође добили за Читаоницу.

Данас смо у Новом Саду присуствовали „Сажу завичаја“ на позив домаћина – Фонда за избјегла и равољена лица. Имали смо корисне и лијепе контакте са људима и нашим земљацима, а окупило се и чланова нашег Друштва, па смо по њему прозборили и дружили се.

Све у свему оваква дружења и контакти иду нам у прилог да се за наше Друштво зна и да смо имамо пријатеље и контакте окуда.

Слика ће вам ове рећи.

УО СНК у Врепцу

Članak o članu Društva – Željku Žeki Graovcu 6-7/2024.g.

Српско коло, бр. 101, јун / јул 2024.г.

Četvrtak, 15 Kolovoz 2024 22:14 Autor

ssr.org.rs

ПОНОСНИ ЛИЧАНИН ИСТРЧАО 730 ТРКА

ЖЕЉКО ГРАОВАЦ: СВАКИ ЧЕТРВРТИ МАРАТОНАЦ У СРБИЈИ ЈЕ КРАЈИШНИК

Требало би нам много времена, и исписаних редова када бисмо хтели да набројимо колико је успешних Крајишника и Крајишница у спорту. Што оних који су рођени у Крајини, што оних који су поријеклом из тих крајева. Борбени, упорни, вриједни и издржљиви. Да је то тако, поједино нам је и наш саговорник Жељко Граовац, маратонац. Личанин и миси спортски атлетски и кондициони тренер. Истрчао је око 730 трка, од чега су преко 300 полумаратони, маратони и ултрамаратони, за 30 година у 11 држава. Тренутно је члан Хајдук маратон тима из Куле, а каже да се увиједио да је сваки четврти маратонац у Србији Крајишник или му је бар један од родитеља са тих простора.

Ко је Жељко Граовац?
Рођен је у Госпићу. Основну школу је завршио у Врепцу, а Средњу економску и електротехничку у Госпићу и Личком Осику. До 1991. године био је један од омладинских лидера у општини Госпић и на територији Лике. Од 1993. до 1995. године био је председник Мјесне заједнице Павловац и ванстраначки одборник за Вребац, Завође и Павловац у Скупштини општине Грачац. Трагичне 1995. године са породицом одлази у Колут, али се тамо кратко задржавају и већ 1996. долази у Београд.

Почео је тренирати у АК Црвена звезда и успјешно је учествовао у тркама на дуже дистанце у Србији и земљама у окружењу. Спортску академију је завршио 2001. године као један од најбољих студената, стекао титулу вишег спортског тренера за атлетизам и физичку припрему.

Факултет за менаџмент у спорту завршио је 2008. године, након чега је са звањем дипломираног менаџера у спорту на стручној пракси био у Бриселу, а у Марбелу и Шпанији годину дана тренирао и кондиционо припремао спортисте.

Као атлетски тренер и шеф стручног штаба радио је у АК Нови Београд – Ушће и АК Милорад мари Вировити.

– Истрчао сам до сада око 730 трка. Најдужа дистанца до сада ми је била око 111 километара на Фушкој гори. Најкраћа је

ДИНАРЦИ НЕ МОГУ БЕЗ МЕСА

Питали смо Граовца колико је важна исхрана код атлетичара и маратонаца.
– Многи избјегавају месо, неки га уопште не једу. Доста њих једе само оно што расте изнад земље и није термички обрађено. Међутим, ајде ти једном Динарцу одузми месо. Ми смо традиционално навикли да конзумирамо много меса. Или да ми сада уместо крушке, јабуке или шљиве једемо манго. Тако да бих ја ипак сугерисао двије трећине воће и поврће, а једна трећина остало.

око 2, 3 км, као што је трка Николе Тесле, која се одржава у част његовог рођења 1856 метара, и тај број симболизује годину његовог рођења. Та трка се одржава на стадиону ОФК Београд, 10. јула, на дан рођења Николе Тесле.

Истрчати маратон захтјева не само физичку, него и психичку спремност.
– То је борба са самим собом. Човјек који је ментално јак може се одлучити на тако нешто. До 10 километара се и може истрчати на неку сајезину и ентузијазам. Све преко тога постаје снага воље и ума.

Оно на шта је посебно поносан је што су тркачи као једна шира породица.

– Када имамо такмичење једи другима дајемо подршку. Сада је систем праћења тркача толико напредовао да има мало простора да се скраћује дистанца јер свако има свој чип, на којем се прати његово кретање.

Имао је велику жељу да учествује на маратону у Атини, мјесту где је почела историја олимпизма.

– Тамо је одржан тај чувени први маратон који је јавно побједу Грка над Персијанцима. То је мјесто почетка спорта и олимпизма. Било је то дивно искуство, учествовао је преко 200 земаља учесника, преко 28.000 учесника. Са свих седам континената. Самим тим конкуренција је велика.

Прошле године је учествовао на 100. јубиларном маратону у Кошицама, на најстаријем маратону у Европи.

– Било је то дивно искуство, трчао сам полумаратон. Било је преко 10.000 људи. За сада још нисам учествовао ни на једној трици Топ 6, шест најчувенијих свјетских маратона. Они су много скупи. Три су у Америци: Бостон, Чикаго, Њујорк, у Европи је у Берлину и Лондону и Токио у Јапану. Чак сам имао и понуду од наших људи који живе у Лондону да ми финансирају учешће на том маратону из жеље да њихов земљак, Србин, Личанин учествује на том маратону.

Граовац има статус интернационалног атлетског судије. До сада је судио на свим такмичењима осим Олимпијских игара, на Свјетском првенству у кросу, Свјетском у

дворани, Универзијади, на европским, балканским и државним првенствима...

– Пекао сам занат од нашег маратонца Недеља Тодоровића, по мајци такође Личанина. Код суђења је концентрација врло битна. Дуго сам у тим водама тако да велику такмичарску позивајем, и процијеним фаворита. Судом када стигнем, једном трчим, други пут сам...

Посебно су му драге трке у мањим мјестима, које он назива „трке са душом“. На таквим тркама стиче пријатеље, упознају се међусобно, имају времена за дружење. Упознају нове градове, села. Културу у тим срединама и менталитет људи.

Каже да га многи питају до када ће да трчи, а он на то има одговор „док ме ноге носе“. Оне га поведу и у обитавске завичаја, па је водио туре и на Плитвички језера.

– Ишли смо наравно и на Плитвички маратон, одјелили смо код наших људи у Кореници и Језерцу. Претходни дан обišли биса Музеј и родну кућу Николе Тесле и Цркву Светих Петра и Павла гдје је службовао Теслин отац. Тада су се увиједили да се у вези са Николом Теслом префикс српски избјегава тјде год може.

Жељкови спортски успјеси изузетни су примјер младина како љубав према спорту и снага воље побјеђују.

– Спорт је добар за здравље, тренирајући произвођимо хормон среће, социјализујемо се. Колико је важно да се једна и млади баве спортом, толико је и битно да се и одрасли рекреирају и своје свакодневне егзистенцијалне бриге вјежбајући избаје из себе – рекао је Граовац посебно наглашавајући да је тренутно врло популарно нордијско ходане.

Поред љубави према спорту, свакако је важно поменути и његову љубав према Лици, његовом завичају.

Активно са својим пријатељима и земљацима учествује у обнови Врепца и чувене Српске народне читавнице и књићнице, као и промовисању Лике и Личана. Такође, био је један од судија на Личком вишебоју у Колуту гдје се чувају старе традиционалне крајишке игре. **ДРАГАНА БОКУН**

Srpsko kolo u br. 101 6-7/2024.g.

Srpsko kolo, br. 101, jun / jul 2024.g.

Celvtak, 15 Kolovoz 2024 21:56 Autor

Preporučeni članak objavljen u Srpskom kolu o episkopi Birci Vrepcana protiv Grada Gospića za vlasništvo nad Društvenim domom u Vrepcu koja još traje i koja personificira borbu za opstanak sela i nacionalni identitet.

GLAS SVEZBANE SRBIJE REGIONALNO IZDAJENJE U VREPCU www.nsr.org.rs/

ЖИВОТ ПОВРАТНИКА 17

ПОНОСНИ ЛИЧАНИ КОЈИ СЕ НЕ ОДРИЧУ СРПСКОГ ИМЕНА И ТРАДИЦИЈЕ САДА ВОДЕ ПРАВНУ БИТКУ СА ГРАДОМ ГОСПИЋЕМ

Vrepcani se istrajno i uporno bore za Srpsku narodnu čitaonicu i knjižnicu

Уличним селу Врепач налази се Српска народна читаоница и књижевница којој припада Дом културе. Друштвени дом у Врепцу, један од незаобитајних симбола сета, саградио је и Српској народној читаоници и књижевници у Врепцу покренуо српски интелектуални и народни покрет Исо Исина Босановић још одне 1930. године.

Српска народна читаоница и књижевница по патририма са првих управних одбора који су сачињавали основица је још 1937. за

Богдан Крајиновић и Никола Поповић

пријезде Краљевине Југославије.

Група ентузијаста из сета обновило је рад СНЧК 2017. године и већ 2019. се креће у обнови Дома. Међутим, Град Госпић 2021. године упутије се као власник Друштвеног дома у Врепцу, без икаквог обавештења чланова Удружења СНЧК. О обнови Дома и борби за власништво говорили су за Српско коло Никола Поповић и Богдан Крајиновић.

— Дом је носио име Краља Петра Првог Ослободила јер је завршен 1933. и Исина је трајно од краја да се Дом зове по њему, што је краљ одобрио и за то имамо документацију. Друштво као Српска народна читаоница и књижевница било је активно до почетка Другог светског рата, након тога није више било активно јер је у Југославији забрањен рад удружења са националним признањем — рекао је Крајиновић.

СТАТУТОМ ПРЕДВИЂЕНА ЛОША ВРЕМЕНА

Иако друштво није било активно, сачуван је Статут друштва, у којем под тачком 33 пише да ако државна власти друштво или ако друштво престане са радом, и када се направи ново друштво са истим циљевима и задацима по Статуту, настављају да користе Дом.

— У међувремену дужност је Српске православне цркве да води рачуна о том Дому, и по оснивању новог друштва са истим циљевима и задацима врати га друштву на коришћење — рекао је Крајиновић.

Од краја Другог светског рата Дом је коришћен за разне свечаности, скупове, зборове, пријемне и омладинска орга-

низација. још је и једно вријеме Задруга, користило се за састанке мјесних одбора.

— Дом никада није реновиран, и био је у рушевном стању.

— Ми смо се окупили и хтели да Дом поправимо 2019. године. Претходни управни одбор је нашао све документацију и обновио су рад Српске народне читаонице и књижевнице 2017. У том смислу ми смо као удружење пријавили у Госпићу и извршавамо све обавезе. Претходни управни одбор су сачињавали старији људи и направили су ванредну сједницу на којој смо ми млађи преузели 2020. Управни одбор — рекао је Крајиновић.

СУДСКИ ПРОЦЕС ПРОТИВ ГРАДА ГОСПИЋА

Од 2019. године када су започели реконструкцију Дома до сада је утрошено близу 50.000 евра.

— Проблем настаје када је град Госпић, 2021. године без нашег знања, и обавештења у року од 13 радних дана Дом у Врепцу преприсао на Град Госпић. Те муке трају и до данас. Ми смо се организовали и уз помоћ Савеза Срба из региона и Министарства Лиге дошли смо до контакта у Министарству спољних послова, Управни за дијаспору. Дали су нам бесплатан правни тим и на основу приједлога о исправном поступку који су сачињили кревети смо у правну битку.

Општински суд у Госпићу је тај приједлог прохватио, судија је након 24 документа у њихову корист пресудио јануара 2023. и напустио да се Дом врати СНЧК. Град Госпић се жалбе, али је опет пресуда била у корист СНЧК. Оно

што је неvjероватно да је пресуда угодна свијетлости дана тек у новембру, а донесена је у априлу 2023. Више Град није имао право жалбе код Града Госпића и упутили су посебну жалбу и хоће да се Дом врати граду Госпићу.

— Град Госпић по нашем мишљењу нема релевантна документа, покушавају све то на себе да пренесу уз образложење да Удружење није функционисало 70 година у антикомунизму, да тероризирали припада Граду Госпићу и да та партија за коју је Дом саграђен је на унутрашњем дијелу грађевинарског земљишта — рекао је Крајиновић.

У међувремену су ангажовали адвоката јер им је сада потребно да их неко заступа. Трепутио је Дом у власништву Српске народне читаонице и књижевнице, али ће одлучити тек када се заврши процес по тужби Града Госпића.

Никола Поповић нам је рекао да се Читаоница тренутно користи за обављање поштом и сеоску славу Покров Пресвете Богородице, неких свечаних прилика као што су рођендани и крштења. Према њему, када се више људи окупи у селу, сакупљају се вишедом у Дому и друже се као некада.

— Дом има приземље са три просторије и на спрату једну велику просторију. Ту су се некада одржавале приредбе, поред је била помоћна просторија келу смо сада уредили и она служи као наша канцеларија. Када завршимо са уређењем планирамо да сиртемо и велики број зграда које смо сакупили и имамо их око 1.500

Велики је посао око обнове био, али ипак их то није омело.

Требало је обезбиједити и прикључак за воду и канализацију. Све су то успјели да оградје.

— У данем дијелу имамо санитарни чвор, а у горњем купатило и засебно и један тоалет. У десном дијелу Дома је рањена комплетно нова инсталација за струју, њихови дио почиње да се реновира и као и поменути велика сала на спрату. Крећу се новци, да шта смо добили средства од Српског народног књижа из Загреба, као и средства за двој спратарије, санитарне и поштомце.

ИТАЛИЈАНИ ЖЕЛЕ ПОМОЋИ

Према сарадници Савеза Срба из региона Маријане Орловић Живковић ступили су у контакт са њеним колегом, који их је упутио на италијанску Хуманитарну организацију Лав (LOVE) која помаже Србе од Космета до Крајине.

Они су их обихили и упораво тада су сазнали и да је Госпић Дом преприсао на себе.

— Када смо њима требали да поставимо документацију о власништву, мијешали смо да се Град Госпић уписао као власник. Само неколико дана прије кад смо документацију за СНЧК и било је све нормално. Тада су људи из Хуманитарне организације одустали јер нису могли да обављају Дом који није у нашем власништву. Међутим, сада када је по пресуди Дома враћен нама они су нас проције седмице помоли обихили и обещали да ће нам помоћи — рекао је Крајиновић.

Они мисли не раде само за добробит Дома, онковијели су и сеоску славу Покров Пресвете Богородице када наступају и културно-умјетничка друштва, једно од њих је друштво са Убине.

— Гаје год је требало помогли смо, учествујемо у организацији читавих пробања и центри села гдје смо направили надстрешницу.

Када су 2019. кренули да раде, крче, обављају, вођен њиховим приједлом придружио им се и Горан Молнар чија је мјдња из Врепча. Сам је обновио школска парк, направио наастрешницу, табу са пекарница сета и бућалиште. Живи у Загребу и професор је на Електротехничком факултету.

— Школа је једна од старих на том подручју. Први дио је направљен 1805. један дио је и дограђен. Сада је у власништву Републике Хрватске и Горан Молнар се посветио обнови школе и обезбијења и вредна пројекат. Она није не би била школа, али би се тај простор могао искористити у друге сврхе — рекао је Поповић.

— Имам осјећај да откако смо почели те наше активности да смо привукли људе који су били убеђени да тамо више нема живота,

да долазе све чеће људи би обихили и очистили да имају гдје да дођу. Неки су се и вратили. Па, су обновили Дом и у Моторићу, Почећу. И драле воле се међусобно помажемо. Тај читав појет са њихове стране путу-пута који иде од Госпића према Задру, добија живот — рекао је Крајиновић.

Никола Поповић и Богдан Крајиновић се баве уређењем дворишта и гробаља, и кажу да је све више заинтересованих који их изазивају како би им оскрбили кућарица, како би се обновило, да имају гдје да бирање када обилазе земљу.

Као донашњу одржавају и гробље у Самљашу за које је нацртао Град Госпић, али га не одржава. Такође, одржавају и гробље у Дивоселу. Људи се међусобно организацију, па им даје коштење.

— Планирамо само камену за крст који је висок око 4,5 метара. Тај крст би био постављен на мјесном гробљу за жртве рата од 1991. до 1995.

Надамо се да ће и судски процес који је у току имати позитиван исход и да ће Дом остати на коришћење Српској народној читаоници и књижевници и да ће обнова бити масовна и успјешна не само у Врепцу, него и у сусједним селима.

У Врепцу је постојао храм Српске православне цркве Покров Пресвете Богородице изграђен дане 1867. године, а срушен је након Другог светског рата. Од тада Врепчани немају цркву, постоје један плато гдје је некада црква постојала и крст поред којег се одржавају литургије и паними.

ДРАГАНА БОКИЋ

Društvo izdalo Vrebački kalendar za 2025.g. – 9/2024.g.

Ђаћа и син Срби Личани из Врепца код Метка

Фото - 1909. г.

ВРЕБАЧКИ КАЛЕНДАР

2025. г./7533. српска г.

DOBR0 DOŠLI U ♥ VREBAC

Вријеме, живот и људи

Društvo organiziralo proslavu Pokrova Presvete Bogorodice 10/2024.g.

"Српско коло" објавило прилог о прослави Покрова

Petak, 29 Studeni 2024 12:50 Autor

У броју Српског кола за октобар – новембар 2024.г. објављен је прилог о овогодишњој прослави Покрова Пресвете Богородице, прилог у наставку:

24 САБОРОВАЊЕ

СРПСКО КОЛО ОКТОБАР – НОВЕМБАР 2024

Покров Пресвете Богородице у Врепцу

Вјерни народ се окупио у Врепцу да прослави храмовну славу 14. октобра Покров Пресвете Богородице. Црква у Врепцу је изграђена давне 1867, али је срушена у Другом свјетском рату. Тако да се Врепчани, Павловчани и Завојани окупљају на темељима некадашње цркве, гдје су поставили крст. Иако их је у селу сада око педесетак, Врепчани расути по шијелом свијету радо обилазе свој крај, улажући и вријеме, средства и труд како би Вребац што више заживио.

Обнавља се Друштвени дом, стигла је јавна расвјета и водовод, уређују се гробља, обнавља се Друштво Српска народна читаоница и књијница у Врепцу.

Кажу да памте поруке и поуке њиховог проте Далибора Танасића који их је охрабривао и подржавао у настојањима да опстану на том подручју.

По завршетку литургије коју је служио парох Драган Михајловић и резања славског колача, кум славе, Душан Његомир парохији вребачкој поклонио је вриједну икону у дуборезу Св. великомученика Георгија. За кумство сједеће године јавило се Друштво Српска народна читаоница и књијница у Врепцу (СНЧК).

Литургији је присуствовао и дојупан Личко-сењске жупаније Милан Узелац који за *Елиша ТВ* каже да иако је Срба на том подручју мало држе до својих обичаја и традиције.

Да празновање буде још свечаније и веселије пробринуо се СКД *Просвјеша* пододбор Улбина изводећи сплет пригодних пјесама.

Услиједило је свечано отварање завидног фонда библиотеке прикупљене вриједним донацијама, а Мирјана Грубић Ђурин представила је релеф великог добротвора Исе Богдановића Исике – рад кипарке Соње Ђурин.

Представљен је и Вребачки календар за 2025. годину који су као и прошле године припремили Жељко Наранчић и Никола Цетина, а који се темељи на слагану *Вријеме, живој и луци*.

Како је Никола Цетина рекао у календару су приказани друштвени догађаји и појединци општавајући турбулентност времена, духовну снагу Врепчана и битне друштвене процесе кроз протекло вријеме.

– Кроз календар се добио живи приказ живота и борбе за опстанак на овим просторима. Календар завршава с поруком „Чувај-

те традицију, православне вриједности и национални идентитет“ и иконом Св. Саве родоначеликом нашег народа, као поруку и подсетник о вриједностима моралних начела на којима се темељи наша национална заједница. Друштвени дом у Врепцу сада носи назив Друштвени дом *Исо Богдановић*.

Одлуком Друштва СНЧК у Врепцу промијенено је име Друштвеног дома у Врепцу у Друштвени дом *Исо Богдановић*. Жељко Наранчић у свом говору овим поводом окупљенима је рекао да овим чином желе да укажу част Богдановићу који их је веома задужио, а неправедно је запостављен и заборављен.

Одлуком Владе Краљевине Србије велики број студената и других незавршених школараца упу-

ћен је у Француску и неке друге земље западне Европе да заврше започето школовање. Тако се Исо Богдановић обрео у Женеви гдје је завршио студије права. Послије Првог свјетског рата вратио се у Београд. Једно вријеме је радио код Светозара Прибичевића, министра унутрашњих послова, као његов секретар и шеф кабинета. Пошто је положио адвокатски испит напустио је државну службу. Све до Другог свјетског рата ба-вио се адвокатуром и политиком. У више мандата био је посланик Радикалне странке и ЈРЗ (Југословенске радикалне заједнице) за котар Госпић и шире подручје Лике.

– Мада је живио доста далеко од родног Врепца, Ису је стално вукла жеља да оде у Лику, да посјети родни крај и да види своје

мјештани. Захваљујући управу његовој заслуги у нашим селима је изграђено више важних и корисних објеката. У Врепцу су изграђени: Соколски и културно просвјетни дом, мост на Јадови, тзв. мост Поповић, штерна испод Градине у центру села, штерна у засеку Јовићи и Богдановићи, као и адаптација и каптажа извора Чатрње и пећине Ракића. У Завоју је изграђена једна штерна и започета изградња Дома сличног оном у Врепцу. Истовремено, у Павловцу је подигнута основна школа и извршена каптажа извора Госпиновац. Искином заслугом подизани су слични објекти и у другим селима Госпићког котара у којима је он био посланик.

Овај Дом културе припада Српској народној читаоници и књијници. Српска народна читаоница и књијница основана је још 1927. за вријеме Краљевине Југославије. Обновили су је 2017. Жељко Наранчић, Никола Цетина, покојни Јоцо Бобић, Јово Ђурчић и други. Нешто млађи Богдан Крајновић, Никола Поповић, Жељко Граовац и Мишо Драгосавац преузели су руковођење 2020. године. **ДРАГАНА БОКУН**

Линк: <https://ssr.org.rs/pokrov-presvete-bogorodice-proslavljen-u-vrepcu-u-lici/>

Ažurirano Petak, 29 Studeni 2024 14:15

Društvo iniciralo manifestaciju promjene imena Društvenog doma u Vrepcu – prilog ELTA TV 10/2024.g.

Banjalučka televizija - ELTA TV - prisustvovala je ovogodišnjoj proslavi Pokrova u Vrepcu i snimila prilog o događanjima. Prilog je objavljen u emisiji **Putokazi**.

Prilog možete vidjeti na platformi **YouTube** na linku:

https://www.youtube.com/watch?v=bb5G_IYYV6E&ab_channel=Banjalu%C4%8DkaHronika

Govor prilikom promjene imena Društvenog doma u Vrepcu – 10/2024.g.

Ažurirano Četvrtak, 07 Studeni 2024 05:16

Govor prilikom promjene imena Društvenog doma u Vrepcu, 14.10.2024.g.

Četvrtak, 17 Listopad 2024 19:18 Autor

Link: <http://www.mo-vrebac-pavlovac.hr/index.php?limitstart=5>

Članica Društva Sonja Ćurin postigla zapažen uspjeh sudjelovanjem u organizaciji izložbe „Fortitudo“ u 11/2024.g.

Sonja Ćurin, umjetnica u usponu

Srijeda, 04. Prosinac 2024 18:31 Autor

Sonja Ćurin, naša Vrepcanka, sa još dvije umjetnice Ledom Žikić i Marijom Đondović, pripremile su izložbu "Fortitudo" (u prijevodu sa engleskog "Snaga duha") premijerno prikazanu u Beogradu, a zatim u galeriji "Frank" u Beču. Ovaj vrijedan uspjeh želimo i na ovaj način obilježiti i Sonji dati poticaj za daljnju umjetnički razvoj.

Izložba je priča o "ženskoj emancipaciji u Srbiji" i veoma je zapažena o čemu više govore i sljedeći priloci.

Nedeljnik

Izložba "Fortitudo" u Beču će pomeriti pogled na našu umetnost i priču koja se krije iza ove postavke

Arno Gujon direktor Kancelarije za javnu i kulturnu diplomatiju upisao je ime Alin Gujon koja je bila baka njegovog pradeđe koja je i pored svog teškog života uspjela da održi porodicu.

Jedinstveni spoj kreativnosti i tradicije, kojima je inspirisana izložba „Fortitudo“, a koja zapravo stavlja akcenat na nekadašnji položaj žena u Srbiji, biće predstavljena publici u Beču sledećeg ponedeljka u galeriji "Frank" u strogom centru Beča. Izložba će trajati osam dana.

Modna dizajnerka Lada Žikić, fotografkinja i rediteljka Marija Đondović i skulptorka Sonja Ćurin predstavile su radove inspirisane bogatom srpskom tradicijom, ali osmišljene kroz prizmu savremenog izraza i održivosti.

Link: <https://www.nedeljnik.rs/izlozba-fortitudo-u-becu-oe-pomeriti-pogled-na-nasu-umetnost-i-pricu-koja-se-krije-iza-ove-postavke/>

PTC VESTI SPORT OKO MAGAZIN TV RADIO EMISIJE RTS Ostalo

UTORAK, 26.11.2024. 19:55 -> 23:29 IZVOR: RTS AUTOR: VESNA KNEŽEVIĆ, DOPISNICA PTC-A IZ BEČA

Fortitudo posle Beograda u Beču: Izložba o ženskoj hrabrosti i moći

U bečkoj Galeriji „Frank“ otvorena je izložba „Fortitudo“, zajednički projekat tri srpske umetnice koje stvaraju i žive između Beograda i Beča. Lada Žikić, Marija Đondović i Sonja Ćurin kreiraju jedinstvene multidisciplinarnе objekte koji obuhvataju modu, skulpturu, fotografiju i reflektuju društveni kontekst Srbije od druge polovine 19. veka do danas. Izložba je otvorena do nedelje, 1. decembra. Jedan od pokrovitelja je Ministarstvo spoljnih poslova Srbije i ambasada u Beču.

Fortitudo posle Beograda u Beču. Izložba o ženskoj hrabrosti i moći

Link: <https://www.rts.rs/lat/magazin/kultura/vesti/5589413/izlozba-fortitudo-posle-beograda-u-becu-lada-zikic-marija-djondovic-sonja-curin.html>

Društvo sponzoriralo knjigu o „Rijeci Jadovi“ 12/2024.g.; Koautor knjige član Društva Nikola Cetina

